

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет _____ дизайну
(назва факультету)
Кафедра _____ рисунка
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
діяльності
_____ І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)
« 26 » _____ квітня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.13 Рисунок

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ бакалаврський

(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань _____ 02 Культура і Мистецтво

(шифр і назва)

освітня програма _____ Монументальний та станковий живопис

(назва)

спеціальність _____ 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(шифр і назва)

тип дисципліни _____ обов'язкова

(обов'язкова/за вибором)

мова викладання _____ українська

(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих
ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

_____ Осадча О.А.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри

_____ Рисунку
(назва кафедри)

17.04.2024 № 11

Завідувач кафедри

_____ Шпак В.О.
(підпис, ініціали, прізвище)

2024 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни « Рисунок »

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра за спеціальністю

023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
 КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2024. – 24с.

Розробник(и): професор кафедри рисунка Прядка Володимир Михайлович, ст.
викладач кафедри Кириченко М.І., Крижановський О.А. викладач кафедри
рисунка.

(вказати авторів: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра, e-mail викладача)

Робочу програму перевірено

Декан факультету

24.04.2024

(підпис)

Малік Т.В.

(ініціали, прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради
 факультету дизайну
 (назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 24.04.2024 № 4

Голова НМР факультету

(підпис)

Л.М.Коваль

(ініціали, прізвище)

©Прядка В.М. 2024 рік

© Кириченко М.І. 2024 рік

©КДАДПМД ім. М Бойчука, 2024 рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>31</u>	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-rysunka/	Спеціальність (освітня програма): <u>023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»</u> <u>ОПП «Монументальний та станковий живопис»</u> (назва)	Рік підготовки:	
		<u>1 – 4</u> -й	_____ -й
		Семестр	
		<u>1 – 7</u> -й	_____ -й
Загальна кількість годин – 930		Лекції	
		_____ год.	_____ год.
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – <u>4 год.</u> самостійної роботи студента – <u>4 год.</u>	Освітній рівень: <u>бакалаврський</u> (перший (бакалаврський)/другий (магістерський))	Практичні, семінарські	
		<u>456</u> год.	_____ год.
		Самостійна робота	
		<u>474</u> год.	_____ год.
		Індивідуальні завдання: _____ год.	
		Вид контролю: Поточний, підсумковий	
		Форма контролю: Екзаменаційний перегляд	

2 Мета вивчення навчальної дисципліни¹

Метою вивчення навчальної дисципліни «Рисунок» є виховання високо-професійного всебічно розвиненого художника монументального та станкового живопису, здатного запроектувати і виконати художні твори у різних техніках і жанрах.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметнопросторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольорофактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН-5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРН-6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН-7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

¹ Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Зокрема, тут наводяться визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркових дисциплін наводяться: коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни, формулюються результати навчання та компетентності для конкретного модуля.

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

3 Передумови для вивчення дисципліни²

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Живопис
2.	Рисунок
3.	Композиція

4 Очікувані результати навчання³

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання** (6-8 результатів навчання):

1 семестр

1. Вміння студента трансформувати зображення з тривимірного у двовимірний простір графічними засобами рисунку.
2. Вміння komponувати зображення в форматі листа, передавати пропорції та перспективу
3. Аналітичний детальний розбір форми.
4. Вміння передавати основні тональні відношення.
5. Вміння володіти технікою рисунка (олівець, туш, перо).
6. Вміння стилізувати зображення на площині, через спрощення деталей.
7. Вміння досягти художньої завершеності твору, підпорядкувати окремі деталі цілому

2 семестр

1. Вміння передати побудову та пластику, характеристики складності форми.
2. Вміння передавати просторову глибину за допомогою лінійної перспективи.
3. Вміння використовувати лінію і тональну пляму в композиції рисунка.
4. Вміння використовувати тональну трактовку об'єму.
5. Аналітичний детальний розбір форми.

² За винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру

³ Подається деталізація програмних результатів навчання, визначених відповідною освітньою програмою, для кожного модуля (семестру).

Формулювання результатів навчання мають зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

6. Здатність самостійно аналізувати роботи класичних та сучасних художників.
7. Вміння стилізувати зображення на площині, через спрощення деталей.

3 семестр

- 1.Здатність аналізувати складні форми голови.
- 2.Відтворення об'ємних форм на площині за допомогою світлотіні.
- 3.Вміння правильно передавати пропорції та перспективу.
- 4.Вміння передавати індивідуальні риси, характерні для об'єкту.
- 5.Вміння стилізувати зображення на площині, через спрощення деталей.
- 6.Вміння досягти художньої завершеності твору, підпорядкувати окремі деталі цілому.

4 семестр

1. Вміння komponувати зображення в форматі листа, передавати пропорції та перспективу.
2. Вміння передати побудову, конструкцію та архітекtonіку об'ємів, пластику, характеристику форми.
3. Вміння передавати основні тональні відношення.
4. Вміння передавати індивідуальні риси конкретної людини у портреті, підкреслюючи характерні особливості зовнішності.
5. Виявлення характерних рис живої натури, детальне опрацювання форми тональними засобами.
6. Вміння володіти технікою рисунка (олівець, туш-перо).
7. Вміння стилізувати зображення на площині, через спрощення деталей.

5 семестр

1. Вміння студента трансформувати зображення з тривимірного у двовимірний простір графічними засобами рисунку.
2. Вміння передавати пропорції та перспективу
3. Аналітичний детальний розбір форми.
4. Вміння передавати основні тональні відношення.
5. Вміння анатомічно побудувати постать людини.
6. Вміння через спрощення деталей, стилізувати зображення.

6 семестр

1. Вміння зображати постать людини в середовищі, з урахуванням перспективи.
2. Вміння зображати постать людини з урахуванням пропорцій у поєднанні з оточенням.
- 3.Вміння зображати постать людини з урахуванням анатомічної побудови.
- 4.Вміння використовувати різні художні матеріалами (вугілля, сепія, сангіна, туш-перо).
- 5.Вміння передати характерні риси постаті людини.

6. Вміння стилізувати зображення шляхом спрощення деталей (пляма, силует, лінія).

7 семестр

1. Вміння зображати постать людини з урахуванням пропорцій у поєднанні з оточенням.
2. Вміння зображати постать людини з урахуванням анатомічної побудови.
3. Вміння зображати постать людини в архітектурному середовищі, з урахуванням перспективи.
4. Вміння володіти технікою рисунка, м'якими матеріалами (вугілля, сепія, сангіна, туш-перо).
5. Вміння стилізувати зображення шляхом спрощення деталей (пляма, силует, лінія).
6. Вміння створити зображення за допомогою ритмічно-повторюваних елементів форми.

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	ін д.	с.р.
1	2	3	4	6	7
Семестр І					
Тема 1. Натюрморт з геометричних фігур.	12		6		6
Тема 2. Рисунок черепа або обрубковки.	20		10		10
Тема 3. Рисунок Гіпсової голови(Діани або Афродіти) .	48		24		24
Тема 4. Рисунок Гіпсової голови Антиноя.	20		20		
Тема 5. Щоденні начерки з натури.	10				10
Тема 6. Відрисовки рисунків відомих майстрів.	10				10
Усього годин	120		60		60
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					
Семестр ІІ					
Тема 7. Рисунок голови Сократа.	44		24		20
Тема 8. Рисунок голови Гатамелати.	44		24		20
Тема 9. Рисунок голови Атени в шоломі.	44		24		20
Тема 10. Щоденні начерки з натури.	8				8

Тема 11. Відрисовки рисунків відомих майстрів.	10				10
Усього годин	150		72		78
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	ін д.	с.р.
1	2	3	4	6	7
Семестр III					
Тема 12. Рисунок голови Івана Предтечі.	35		20		15
Тема 13. Рисунок (гіпсове погруддя) Ніколо Да Удзану у складному русі.	35		20		15
Тема 14. Рисунок (гіпсове погруддя) Лаокоона.	35		20		15
Тема 15. Щоденні начерки з живої натури.	5				5
Тема 16. Відрисовки рисунків відомих майстрів.	10				10
Усього годин	120		60		60
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					
Семестр IV					
Тема 17. Рисунок голови Геракла.	44		24		20
Тема 18. Рисунок голови Зевса-Укряя.	44		24		20
Тема 19. Рисунок голови з живої натури.	44		24		20
Тема 20. Виконання рисунків драпіровок.	18				18
Усього годин	150		72		78
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд .	с.р.
1	2	3	4	6	7
Семестр V					
Тема 21. Рисунок екорше лучника з переду. Вивчення академічної побудови скелета та м'язової пластики постаті.	20		20		
Тема 22. Рисунок екорше лучника зі спини. Вивчення академічної побудови скелета та м'язової пластики постаті.	20		20		
Тема 23. Рисунок гіпсової фігури Дорифора.	20		20		

Тема 24. Короткочасні начерки з натури у різних положеннях.	30				30
Тема 25. Автопортрет з рукою.	10				10
Тема 26. Копії фігуративних гравюр А. Дюрера.	20				20
Усього годин	120		60		60
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					
Семестр_VI_					
Тема 27. Рисунок торса оголеного чоловіка.	16		16		
Тема 28. Рисунок постаті оголеного чоловіка в складному русі.	20		20		
Тема 29. Рисунок жіночої постаті.	20		20		
Тема 30. Рисунок одягненої постаті людини.	16		16		
Тема 31. Довготривалі начерки з натури.	38				38
Тема 32. Відрисовки фігуративних рисунків відомих майстрів з детальною проробкою.	40				40
Усього годин	150		72		78
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	6	7
Семестр _ VII					
Тема 33. Рисунок оголеної жіночої натури в сидячому стані в інтер'єрі з архітектурною деталлю.	18		18		
Тема 34. Рисунок одягненої натури в Національному вбранні.	18		18		
Тема 35.Рисунок парної композиції з двох оголених постатей (сидячої та стоячої).	24		24		
Тема 36. Декоративна стилізація рисунку одягненої постаті людини для використання його в картонах для мозаїки, вітража та гобеленів.	30				30
Тема 37. Короткочасні начерки з натури.	10				10
Тема 38. Копії фігуративних рисунків відомих майстрів з детальною проробкою.	20				20
Усього годин	120		60		60
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					

5.4 Теми практичних занять

I семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Натюрморт з геометричних фігур. Поетапність ведення роботи. (Композиційне рішення в листі, побудова геометричних форм у перспективі, тональне рішення, тональне узагальнення). Матеріал: олівець. Формат А 2. [1], [5]	6	
2	Тема 2. Рисунок черепа або обрубковки. (Композиційне рішення в листі, побудова зображення у тривимірному просторі, геометризowana трактовка форм , світло-тіньове рішення. Формат А2). [22]	10	
3	Тема 3. Рисунок Гіпсової голови (Діани або Афродіти). Виявлення конструктивної побудови голови, характерних рис конструкції голови. Матеріал: олівець. Формат А2. [7]	24	
4	Тема 4. Рисунок Гіпсової голови Антиноя. Виявлення конструктивної побудови голови, характерних рис конструкції голови. Формат А2. [7]	20	
Усього годин за <u>I</u> семестр		60	

II семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 7. Рисунок голови Сократа. Аналітичний розбір форми, світло-тіньова трактовка. Формат А2. [2] ,[7], [8]	24	
2	Тема 8. Рисунок голови Гатамелати. Виявлення конструктивної побудови голови, світло-тіньове рішення, виявлення характерних рис конструкції голови. Формат А2. [2] ,[7], [8]	24	
3	Тема 9. Рисунок голови Атени в шоломі. Композиційне рішення, аналітичний розбір форми, світло-тіньова трактовка. Виявлення співвідношення мас шолома до обличчя. Формат А2. [2] ,[7], [8]	24	
Усього годин за <u>II</u> семестр		72	

III семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 12. Рисунок голови Івана Предтечі. Аналітичний розбір форми. Об'ємно-тональна трактовка. Трансформація рисунка з тривимірного у двовимірний простір. Формат А 2. [2] , [7], [8]	20	
2	Тема 13. Рисунок (гіпсове погруддя) Ніколо Да Удзану у складному русі. Композиційне рішення. Конструктивна побудова форми, тональне рішення, підпорядкування деталей цілому. Формат А 2. [7], [9]	20	
3	Тема 14. Рисунок (гіпсове погруддя) Лаокоона. Композиційне рішення. Конструктивна побудова форми, тональне рішення, підпорядкування деталей цілому. Формат А 2. [7], [9]	20	
Усього годин за III семестр		60	

IV семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 17. Рисунок голови Геракла. Конструктивна-аналітична побудова об'ємів голови. Світло-тіньова трактовка гіпсової голови. Аналітичний розбір деталей. Матеріал: папір, олівець. Формат А 2. [2] , [7],[8], [9]	24	
2	Тема 18. Рисунок голови Зевса-Укряя. Конструктивна побудова голови і аналітичний розбір форми всіх деталей. Формат А 1.[2] , [7], [8], [9]	24	
3	Тема 19. Рисунок голови з живої натури. Виявлення характерних рис живої натури, детальне опрацювання форми тональними засобами. Формат А 2. [3] ,[4], [14], [15], [16]	24	
Усього годин за IV семестр		72	

№ з/п	Назва теми	<u>V семестр</u> Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 21. Рисунок екорше лучника з переду. Вивчення академічної побудови скелета та м'язової пластики постаті. Формат А 1. [9]	20	
2	Тема 22. Рисунок екорше лучника зі спини. Вивчення академічної побудови скелета та м'язової пластики постаті. Формат А 1. [22]	20	
3	Тема 23.Рисунок гіпсової фігури Дорифора. Конструктивна побудова фігури та тональне моделювання форми, на чистому тлі. Особливості пропорцій та виявлення пластики фігури. Формат А 1. [7]	20	
Усього годин за __V__ семестр		60	

№ з/п	Назва теми	<u>VI семестр</u> Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 27. Рисунок торса оголеного чоловіка. Конструктивна побудова та анатомічний аналіз форми, тональне моделювання торса. Створення художнього образу моделі. Матеріал олівець. Формат А 2. [1], [22]	16	
2	Тема 28. Рисунок постаті оголеного чоловіка в складному русі. Динамічна постановка ніг, з поворотом торсу. Конструктивна та анатомічна побудова фігури та тональне моделювання форми в просторі. М'який матеріал. Формат А 1. [9], [10]	20	
3	Тема 29. Рисунок жіночої постаті. Рисунок жіночої постаті в сидячому, або лежачому положенні на тлі декоративної тканини, з елементами складної форми орнаментів. Матеріали на вибір. Формат А 1. [1], [22]	20	
4	Тема 30. Рисунок одягненої постаті людини. В декоративному середовищі. Важливість продуманого композиційного рішення при розміщенні постаті на аркуші паперу. Значення правильного зображення складок одягу для виявлення конструктивних особливостей фігури.	16	

	Формат А 1. Матеріал: вугілля, сангіна, сепія. [4], [14] [15], [16]		
Усього годин за__ VI__ семестр		72	

__VII__ семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 33. Рисунок оголеної жіночої натури в сидячому стані в інтер'єрі з архітектурною деталлю. У нескладному ракурсі. Передача пластичної постаті моделі, особливості пластики жіночої фігури. Штучне освітлення. М'які матеріали на вибір. Формат А 1. [8], [11] [22]	18	
2	Тема 34. Рисунок одягненої натури в Національному вбранні. Використання орнаменту в трактуванні об'ємних форм постаті. Використання тональних контрастів. Створення художнього образу моделі. М'який матеріал. Формат А 1. [4], [14], [15], [16]	18	
3	Тема 35. Рисунок парної композиції з двох оголених постатей (сидячої та стоячої). В просторовому середовищі. Контражурне освітлення сидячої натури. Індивідуальна характеристика постатей. М'який матеріал. Формат А 1. [8], [12], [22]	24	
Усього годин за__ VII__ семестр		60	

5.5 Самостійна робота⁴**__I__ семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
1	Тема 1. Натюрморт з геометричних фігур. Графічно-площинна трактовка зображення, стилізація. Формат А 3. [1], [18]	6	поточний
2	Тема 2. Рисунок черепа або обрубковки. Самостійне доопрацювання. [22]	10	поточний
3	Тема 3. Рисунок Гіпсової голови (Діани або	24	поточний

⁴ Самостійна робота включає години: підготовки до аудиторних занять (лекцій, практичних); опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях; розрахункових (розрахунково-графічних) робіт; індивідуального науково-дослідного завдання; підготовки до контрольних заходів, їх складання студентами заочної форми навчання.

	Афродіти). Декоративна стилізація рисунку Гіпсової голови у графічно-площинне зображення. Формат А 2. [1], [18]		
5	Тема 5. Щоденні начерки з натури. (Пейзаж, жива натура, вільний вибір формату і матеріалів). [6]	10	поточний
6	Тема 6. Відрисовки рисунків відомих майстрів. (Рисунки С. Віспанського, Н. Фешина, А. Дюрера). Лист А3.	10	поточний
Усього годин за __ I __ семестр		60	

II семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
1	Тема 7. Рисунок голови Сократа. Самостійне доопрацювання. [2] ,[7], [8]	20	поточний
2	Тема 8. Рисунок голови Гатамелати. Декоративна стилізація рисунку Гіпсової голови у графічно-площинне зображення. [18]	20	поточний
3	Тема 9. Рисунок голови Атени в шоломі. Декоративна стилізація рисунку гіпсової голови Атени у графічно-площинне зображення. (Лінія та тональна пляма). [18]	20	поточний
4	Тема 10. Щоденні начерки з натури. (Пейзаж, жива натура, вільний вибір формату і матеріалів). [6], [17]	8	поточний
5	Тема 11. Відрисовки рисунків відомих майстрів. (Рисунки С. Віспанського, Н. Фешина, А. Дюрера). Лист А3.	10	поточний
Усього годин за __ II __ семестр		78	

III семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
1	Тема 12. Рисунок голови Івана Предтеча. Самостійне доопрацювання. [2] ,[7], [8]	15	
2	Тема 13. Рисунок (гіпсове погруддя) Ніколо Да Удзану у складному русі. Самостійне доопрацювання. [7], [9]	15	
3	Тема 14. Рисунок (гіпсове погруддя) Лаокоона. Декоративна стилізація рисунку гіпсового погруддя (декоративне спрощення деталей	15	

	форми, узагальнення плям, біле, сіре, чорне. Виконання у графічно-площинній трактовці). [8]		
4	Тема 15. Щоденні начерки з живої натури. (Начерки портретів, та постатей людей, тварин, краєвидів тощо. Можливе використання фотоматеріалів з полів війни). вільний вибір формату.) [6], [17]	5	
5	Тема 16. Відрисовки рисунків відомих майстрів. (Копії рисунків Мікеланджело, та фігуративні гравюри Альбрехта Дюрера). Формат А 1. [20]	10	
Усього годин за __III__ семестр		60	

IV семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 17. Рисунок голови Геракла. Декоративне рішення рисунку у двовимірному зображенні. [18]	20	
2	Тема 18. Рисунок голови Зевса-Укряя. Самостійне доопрацювання. [2], [7] [8], [9]	20	
3	Тема 19. Рисунок голови з живої натури. Голову живої натури виконати у графічно-площинній трактовці. [18]	20	
4	Тема 20. Виконання рисунків драпіровок. Виконання рисунків драпіровок з метою вивчення пластики складок. Матеріал за вибором. Формат А3. [19], [21]	18	
Усього годин за __IV__ семестр		78	

V семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
4	Тема 24. Короткочасні начерки з натури у різних положеннях. (Портретні зарисовки, зарисовки частин тіла людини, рук в різних положеннях, з використанням м'яких матеріалів: сепія, вугілля, сангіна). Формат А 3. [11]	30	
5	Тема 25. Автопортрет з рукою. Вміння передавати індивідуальні риси конкретної людини, підкреслюючи характерні особливості зовнішності. Штучне або денне освітлення.	10	

	Вільний вибір матеріалу. Формат А 2, А 3. [2], [8], [9], [17]		
6	Тема 26. Копії фігуративних гравюр А. Дюрера. Вивчення композиційних засобів, художньої манери та техніки майстра. Матеріал : туш, перо, фломастер. Формат А 1.	20	
Усього годин за__V ____ семестр		60	

_VI семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
5	Тема 31. Довготривалі начерки з натури. (Виконання рисунків з живої натури в студії “Вечірнього рисунка”).[2], [8], [9]	38	
6	Тема 32. Відрисовки фігуративних рисунків відомих майстрів з детальною проробкою. (Візантійські фрески, прориси ікон з Афонського монастиря).	40	
Усього годин за__VI____ семестр		78	

_VII семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
4	Тема 36. Декоративна стилізація рисунку одягненої постаті людини для використання його в картонах для мозаїки, вітража та гобеленів. (Вивчення особливостей тканого рисунка, вивчення стилістики вітража готичного стилю). [18]	30	
5	Тема 37. Короткочасні начерки з натури. (Вивчення фотоматеріалу з полів війни, детальна проробка). Матеріал за вибором. Формат А4, А5. [11]	10	
6	Тема 38. Копії фігуративних рисунків відомих майстрів з детальною проробкою. (Прориси ікон з Афонського монастиря).	20	
Усього годин за__VII____ семестр		60	

5.6 Індивідуальне навчально-дослідне завдання⁵

Не передбачено навчальним планом

6 Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування⁶

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування: аудиторний поточний перегляд.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзаменаційні перегляди;
- демонстрація творчих робіт.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Умовний приклад

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	4 x 10 балів = 40
Перевірка виконання самостійних завдань	4 x 10 балів = 40
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 -100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти володіє	Високий	відмінно	зарахова

⁵ Для курсових робіт (проектів) подається тематика курсових робіт (проектів), якщо такі передбачені навчальним планом.

⁶ Містить методи контролю результатів навчання студентів у процесі поточного та семестрового контролів.

			системними професійними знаннями в повному обсязі. Вміє створювати проектні завдання на основі фундаментальних знань, технічних навиків з попередньо створеного матеріалу, а також власного індивідуального світосприйняття і самовираження. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-практичне або контрольне завдання. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам або може бути кращий від них	(творчий)		но
82-89	В	Дуже добре	Здобувач вищої освіти володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, техніки, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує навчально-практичне або контрольне завдання, відповідно до вимог, які передбачено навчальною програмою. Вміє самостійно розробляти окремі її види та обирати оптимальний варіант виконання завдання. У процесі роботи припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє і виправляє. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним показникам.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74 -81	С	добре	Здобувач вищої освіти володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, виконує всі прийоми, технічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до вимог, які передбачено навчальною програмою. Вміє розробляти окремі її види. В процесі роботи може припускатись окремих неточностей, які самостійно виправляє. Результат виконаної роботи в цілому відповідає діючим якісним показникам		добре	зараховано
64-73	Д	задовільно	Здобувач вищої освіти володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технічних операцій, необхідних для даної роботи. Самостійно і в цілому правильно планує та виконує навчально-практичне або контрольне завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій). При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок, які виправляє. Результат роботи відповідає якісним показникам.	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	Е	задовільно	Здобувач вищої освіти з розумінням відтворює основні професійні знання			

			та правильно виконує основні прийоми і технічні операції, необхідні для даної роботи. Виконує навчально-практичне завдання. Достатньо усвідомлено користується навчальною документацією. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.			
35 -59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технічні операції. З частковою допомогою викладача виконує навчально-практичне або контрольне завдання. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.	Низький (рецептив но-продуктив ний)	незадовільно	незараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі компоненти професійних знань та виконує окремі елементи навчально-практичного або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам	Низький (рецептив но-продуктив ний)	незадовільно	незараховано

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад екзамену, екзаменаційного перегляду

I семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Натюрморт з геометричних фігур.	10
Тема 2. Рисунок черепа або обрубковки.	15
Тема 3. Рисунок Гіпсової голови(Діани або Афродіти) .	20
Тема 4. Рисунок Гіпсової голови Антиноя.	15
Тема 5. Щоденні начерки з натури.	10
Тема 6. Відрисовки рисунків відомих майстрів.	10
Всього	80

Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

II семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 7. Рисунок голови Сократа.	20
Тема 8. Рисунок голови Гатамелати.	20
Тема 9. Рисунок голови Атени в шоломі.	20
Тема 10. Щоденні начерки з натури.	10
Тема 11. Відрисовки рисунків відомих майстрів.	10
Всього	80
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

III семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 12. Рисунок голови Івана Предтечі.	20
Тема 13. Рисунок (гіпсове погруддя) Ніколо Да Удзану у складному русі.	20
Тема 14. Рисунок (гіпсове погруддя) Лаокоона.	20
Тема 15. Щоденні начерки з живої натури.	10
Тема 16. Відрисовки рисунків відомих майстрів.	10
Всього	80
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

IV семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконанні завдання
Тема 17. Рисунок голови Геракла.	20
Тема 18. Рисунок голови Зевса-Украя.	25
Тема 19. Рисунок голови з живої натури.	20
Тема 20. Виконання рисунків драпіровок.	15
Всього	80
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

V семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконанні завдання
Тема 21. Рисунок екорше лучника з переду. Вивчення академічної побудови скелета та м'язової пластики постаті.	15
Тема 22. Рисунок екорше лучника зі спини. Вивчення академічної побудови скелета та м'язової пластики постаті.	15
Тема 23. Рисунок гіпсової фігури Дорифора.	15
Тема 24. Короткочасні начерки з натури у різних положеннях.	15
Тема 25. Автопортрет з рукою.	10
Тема 26. Копії фігуративних гравюр А. Дюрера.	10
Всього	80
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

VI семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконанні завдання
Тема 27. Рисунок торса оголеного чоловіка.	15
Тема 28. Рисунок постаті оголеного чоловіка в складному русі.	15
Тема 29. Рисунок жіночої постаті.	15

Тема 30. Рисунок одягненої постаті людини.	15
Тема 31. Довготривалі начерки з натури.	10
Тема 32. Відрисовки фігуративних рисунків відомих майстрів з детальною проробкою.	10
Всього	80
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

VII семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 33. Рисунок оголеної жіночої натури в сидячому стані в інтер'єрі з архітектурною деталлю.	15
Тема 34. Рисунок одягненої натури в Національному вбранні.	15
Тема 35. Рисунок парної композиції з двох оголених постатей (сидячої та стоячої).	15
Тема 36. Декоративна стилізація рисунку одягненої постаті людини для використання його в картонах для мозаїки, вітража та гобеленів.	15
Тема 37. Короткочасні начерки з натури.	10
Тема 38. Копії фігуративних рисунків відомих майстрів з детальною проробкою.	10
Всього	80
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	20
Всього	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

9 Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мольберти, планшети, освітлювальні прибори, тощо. Графічні матеріали: олівець, гумка, папір, м'який матеріал (соус, вугілля, сангіна, сепія).

10 Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література⁷

1. Драган. Т.М. "Рисунок". Вид. Львів.
2. Кириченко М. І. "Основи академічного рисунку". Вид. Кафедра, 2020 .
3. Лубенський В. "Рисунок за уявленням". ТОВ Юрка Любченка, 2021 .
4. Попов М. Т. "Рисунок ". Альбом. ТОВ "Європа Прінт". Київ, 2005 .
5. Ратнічин В.М. " Перспектива" Київ Вища школа 1972 , іл., 128 с.
6. Сергеев В. Д. Альбом. "Рисунок живопис". К: «Артишок» Київ, 2012 .
7. Стельмах Л. С. Методичні вказівки. "Рисунок гіпсової голови людини". Луцьк ЛДТУ, 2004. 28 ст.
8. Сухенко В. О. "Рисунок". Навчальний посібник. Національна академія образотворчого мистецтва. Київ, 2004 .
9. Сухенко В. О. "Академічний рисунок". Підручник. Київ, 2016 .
10. Ятченко Ю. М. "Мистецтво рисунка". Посібник. Київ, 2005 .

10.2 Допоміжна література

11. Федорук О. К. "Микола Білик". Альбом. 309 с.
12. Гончар С.Р. Методичні вказівки. "Рисунок гіпсової голови".
13. Лубенський В.І. "Рисунок за уявленням" Підручник, ТОВ Юрка Любченка, 2021, 352 с.
14. Попов М. Т. МИКОЛА ПОПОВ . Альбом. Київ, 1985 р.
15. Попов М. Т. "Народний художник України. МИКОЛА ПОПОВ", ТОВ Європа Прінт. Київ, 2004 .
16. Попов М. Т. "Народний художник України. МИКОЛА ПОПОВ", ТОВ Європа Прінт. Київ, 2007 .
17. Симикіна Л.М. Каталог творчих робіт.
18. Якимечко М.Б. Каталог ювілейної виставки "МИТЕЦЬ І ПЕДАГОГ". Вид. Лілея Н.В.
19. "Leonardo da Vinci and Anatomy. The Mechanics of Life ". Вид. Skira Edstore. 2023.
20. "Micheiandqelo. The Graphic Work ". Вид. Tashen. 2017.
21. Barcsay Jenő "Ember és drapéria" . Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata.

⁷ Зазначається до десяти джерел, які є найбільш важливими для/при опануванні даної теми.

Budapest 1958 .Oldalszám: 96

22. JENO BARCSAY ANATOMIA DLA ARTYSTY. Ossolineum 1988, ss.265 .

10.3 Інформаційні ресурси

1. Бібліотека КПП ім. Ігоря Сікорського – Режим доступу: <https://discovery.kpi.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – Режим доступу:
<http://www.nbuv.gov.ua/>
3. КДАДПМД “БІБЛІОТЕКА” – Режим доступу:
<https://kdidpamid.edu.ua/academy/pidruchnyky/>

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни "Рисунок", складеної відповідно до освітньої програми професійної програми підготовки бакалавр за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація,

розробленої

професором кафедри рисунку Прядкою Володимиром Михайловичем, старшим викладачем Кириченко М.І., викладачем Крижановським О.А. _____

(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна — <u>рисунка</u> (назва кафедри)	Шпак Василь Олексійович		17.04.2024 № 11
Випускова кафедра — <u>монументального і</u> <u>станкового</u> <u>живопису</u> (назва кафедри)	Косьяненко К.В.		23.04.2024 № 14

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		

12 Рекомендовані джерела інформації

12.1 Основна література

1 ...

2 ...

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Назва теми заняття, посилання на методичне забезпечення, літературні джерела		
2			
...			
Усього годин за _____ семестр			

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
« _____ »

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ навчальний рік (без змін)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20____ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20____ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20____ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20____ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ навчальний рік (зі змінами згідно з додатком _____)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання НМР
КДАДПМД ім. М. Бойчука
_____. _____. 20____ № _____

Голова НМР

(підпис, ініціали, прізвище)

УХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

(назва кафедри)

_____. _____. 20____ № _____
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Голові Науково-методичної ради
факультету _____

ПОДАННЯ

Прошу включити до порядку денного наступного засідання Науково-методичної ради питання про затвердження таких робочих програм навчальних дисциплін, розроблених кафедрою _____:

1) з дисципліни _____
(___ кредити), перший (**бакалаврський**) рівень вищої освіти, для студентів галузі знань _____, спеціальності _____
_____, спеціалізації _____;

2) з дисципліни _____
(___ кредити), другий (**магістерський**) рівень вищої освіти, для студентів галузі знань _____, спеціальності _____
_____, спеціалізації _____.

Завідувач кафедри _____

«__» _____ 20__ р.